

Засоби вираження об'єктивної модальності в англійській мові.

Аналіз наукової літератури з даної проблематики свідчить, що трактування категорії модальності надзвичайно широке. Однак у цілому, лінгвісти схильні вважати, що категорія модальності відбиває два типи логіко-граматичних зв'язків: відношення змісту речення до об'єктивної дійсності та ставлення мовця до змісту речення (висловлювання). Перший вид зв'язку називається "об'єктивною модальністю", в той час, коли другий розглядається як форма мовлення і називається "суб'єктивною модальністю" [2, 17–18].

Об'єктивна модальність є обов'язковим компонентом будь-якого висловлювання, однією з категорій що формують предикативну одиницю – речення. Цей вид модальності виражає відношення повідомлюваного до дійсності в плані реальності (можливості і неможливості бути здійсненим). Об'єктивна модальність пов'язана з категорією часу та диференційована за ознакою часової означеності та неозначеності. Одним із засобів вираження об'єктивної модальності є граматична категорія способу, що виражає певну модальність висловлювання, передає відношення висловлювання до дійсності. Традиційна граматики визнає наявність трьох груп способів в англійській мові: дійсного, наказового і непрямих. Дійсний спосіб передає дію, що розглядається мовцем як реальний факт, звідси витікає необхідність співвідношення його з тією або іншою тимчасовою сферою, оскільки жодна дія не може відбуватися поза часом. Англійська видо-часова система включає чотири парадигматичні розряди: основний розряд (Indefinite), тривалий (Continuous), перфект (Perfect), перфектно-тривалий (Perfect Continuous) [1, 54].

Крім форм дійсного способу, що описують реальні дії також використовуються форми непрямих способів. Нереальні способи виражають нереальну або гіпотетичну дію чи стан, які можуть розглядатись як необхідні, бажальні, переповідні, гіпотетичні дії. А.І.Смирницький виділяє чотири

непрямих способи: Subjunctive 1, Subjunctive 2, the Conditional Mood, the Suppositional mood [1, 69; 3, 139]. Функцією непрямих способів є представити що-небудь в думці мовця не як реальний факт, але як бажання, мету, припущення, сумнів або умову, що-небудь проблематичне або суперечливе фактам. Це головна різниця між непрямыми способами та наказовим способом.

Наказовий спосіб виражає команду, примус, переконання, прохання, заклик, адресований до співрозмовника. Це пряме вираження своєї волі [3, 142]. Наказовий спосіб виражає безпосередньо волевиявлення, звернене до співрозмовника. По формі дієслово в наказовому способі співпадає з інфінітивом і з теперішнім часом основного розряду, окрім третьої особи однини. Істотною відмінністю від інфінітива являється відсутність частки *to* і відмінність заперечної форми інфінітива [1, 69].

Отже, об'єктивна модальність є обов'язковою ознакою будь-якого висловлювання та виражає відношення висловлюваного до дійсності. Основними засобами об'єктивної модальності є дійсний спосіб, форми непрямих способів та наказовий спосіб.

Список використаних джерел

1. Иванова И. П. Теоретическая грамматика современного английского языка / И. П. Иванова, В. В. Бурлакова, Г. Г. Почепцов. – М.: Высш. Школа, 1981. – 285 с.
2. Касевич В. Б. Семантика. Синтаксис. Морфология / В. Б. Касевич. – М.: Наука, 1988. – 311 с.
3. Ткачук В. М. Категорія суб'єктивної модальності. Монографія. / Наук. ред., Загнітка А. П. / В. М. Ткачук. – Т.: Підручники і посібники, 2003. – 240 с.